

Vlaams
Parlement

ingediend op **1630** (2017-2018) – Nr. 1
19 juni 2018 (2017-2018)

Voorstel van decreet

van Lionel Bajart, Peter Wouters, Joris Poschet, Herman Wynants,
Katrien Schryvers en Miranda Van Eetvelde

houdende wijziging van het decreet van 10 juni 2016
houdende de erkenning en subsidiëring
van de georganiseerde sportsector
en van het decreet van 20 januari 2012
houdende een vernieuwd jeugd-
en kinderrechtenbeleid

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Dit voorstel van decreet heeft als doelstelling om het Vlaamse beleid ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag in de gesubsidieerde jeugd- en sportsector te verankeren. De huidige regelgeving spreekt zich niet concreet uit over grensoverschrijdend gedrag en houdt dus ook geen consequenties in voor gesubsidieerde organisaties die geen beleid voeren om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. De Vlaamse Regering heeft het beleid inzake grensoverschrijdend gedrag in de sport- en jeugdsector wel versterkt, door in samenwerkingsovereenkomsten met de gesubsidieerde organisaties verplichtingen op te nemen. Zo moeten die organisaties nu beschikken over een aanspreekpunt integriteit en een beleid inzake grensoverschrijdend gedrag voeren.

Hoewel we er ons van bewust zijn dat vormen van grensoverschrijdend gedrag in de jeugd- en sportsector ook bij niet-gesubsidieerde organisaties kunnen voorkomen, willen we met dit decreet focussen op de situatie bij gesubsidieerde organisaties, om de eenvoudige reden dat dergelijke organisaties de financiële middelen die ze van de overheid krijgen, kunnen aanwenden om een beleid tegen grensoverschrijdend gedrag vorm te geven. Van organisaties die overheidsmiddelen krijgen voor hun werkings- of personeelskosten, mag de overheid verwachten dat ze zich minimaal conformeren aan bepaalde vereisten om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan.

De voorgestelde maatregelen hebben tot doel om een degelijk integriteitsbeleid te voeren in de jeugd- en sportsector, en verplichten de organisaties in kwestie daarnaast ook om een aanspreekpunt integriteit op te richten. Met dit decreet worden de acties van de Vlaamse Regering op lange termijn verankerd. Zo voorkomen we dat de maatregelen die nu genomen werden, bij het beëindigen van de samenwerkingsovereenkomsten zouden stopgezet worden. De problematiek van grensoverschrijdend gedrag vraagt immers niet om tijdelijke maatregelen, maar verdient permanent aandacht.

De wijzigingen zullen ingaan vanaf het moment dat de huidige subsidieovereenkomsten aflopen. Op die manier krijgen de organisaties de tijd en de mogelijkheden om ervoor te zorgen dat ze aan alle verplichtingen kunnen voldoen. De maatregelen die de Vlaamse Regering heeft genomen, treden ook geleidelijk in werking. Tijdens de lopende samenwerkingsovereenkomsten krijgen de organisaties dan ook de tijd om die nieuwe decretale verplichtingen na te komen.

2. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt wat er verstaan wordt onder een 'aanspreekpunt integriteit' (API) in de sportsector. Het kan om één of meer personen gaan. De taak van de API bestaat erin om een eerste opvangpunt te zijn. Het gaat dus om vertrouwenspersonen die bij alle geledingen van de sportfederatie bekend zijn. De term 'aanspreekpunt integriteit' werd voor het eerst gedefinieerd in het Raamwerk Seksualiteit en Beleid dat Sensoa in 2012 heeft uitgebracht: "De Aanspreekpersoon Integriteit (API) is binnen de sportorganisatie het eerste aanspreekpunt voor wie een vraag, opmerking, klacht of andere boodschap heeft in verband met seksueel

grensoverschrijdend gedrag en lichamelijke en seksuele integriteit. De API luistert naar de vraag of het verhaal en verwijst de melder door wanneer nodig of verleent advies bij de mogelijke vervolgstappen, zonder zich inhoudelijk in de zaak te verdiepen of aan waarheidsvinding te doen. Verder kan de API ook preventieactiviteiten uitvoeren binnen de organisatie en adviezen formuleren met betrekking tot dit thema. De functie API is niet te verwarren met de functie vertrouwenspersoon, zoals die bijvoorbeeld in het bedrijfsleven bestaat. Vertrouwenspersonen kunnen zich wel verdiepen in klachten.”.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt wat er verstaan wordt onder een ‘integriteitsbeleid’ in de sportsector. Onder een integriteitsbeleid kunnen verschillende taken worden samengebracht: een kwaliteitsbeleid dat een voorwaardenscheppend kader biedt rond zorg, educatie, huisregels, accommodatie, deskundigheid en communicatie inzake lichamelijke, psychische en seksuele integriteit binnen een sportorganisatie, een preventiebeleid dat verder bouwt op het kwaliteitsbeleid, maar dat vooral ook aandacht heeft voor het vermijden van risico’s op grensoverschrijdend gedrag, en een reactiebeleid dat op zijn beurt verder bouwt op het preventiebeleid en vastlegt hoe met een bepaald incident moet worden omgegaan.

Artikel 4

Met dit artikel worden een punt 3°/1 en 3°/2 ingevoegd.

Met punt 3°/1 worden gesubsidieerde sportfederaties verplicht om een integriteitsbeleid te voeren als ze in aanmerking willen komen voor subsidiëring. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden van dat integriteitsbeleid.

Met punt 3°/2 worden gesubsidieerde sportfederaties verplicht om een aanspreekpunt integriteit (API) in het leven te roepen. De Vlaamse Regering legt de concrete invulling van het takenpakket van een API vast, alsook de wijze waarop de sportfederatie de goede werking van een API kan aantonen.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt wat er verstaan wordt onder een ‘aanspreekpunt integriteit’ (API) in de jeugdsector. Het kan om één of meer personen gaan. De taak van de API bestaat erin om een eerste opvangpunt te zijn. Het moet bijgevolg gaan om vertrouwenspersonen die bij alle geledingen van de jeugdwerkorganisatie bekend zijn. Het begrip ‘aanspreekpunt integriteit’ wordt in het Raamwerk Seksualiteit en Beleid in het Jeugdwerk (2012) van Sensoa als volgt omschreven: “De Aanspreekpersoon Integriteit is het eerste aanspreekpunt voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag van en ten aanzien van kinderen en jongeren. De API kan functioneren als contactpersoon binnen de organisatie betreffende lichamelijke integriteit en seksualiteit voor de doelgroep zelf, voor hun ouders, of voor de begeleiders.”.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt wat er verstaan wordt onder een ‘integriteitsbeleid’ in de jeugdsector. Onder een integriteitsbeleid kunnen verschillende taken worden samengebracht, zoals al in de commentaar bij artikel 3 is opgenomen.

Artikel 7

Met dit artikel worden een punt 7° en 8° toegevoegd.

Met punt 7° worden gesubsidieerde jeugdwerkorganisaties verplicht om een integriteitsbeleid te voeren als ze in aanmerking willen komen voor subsidiëring. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden van dat integriteitsbeleid.

Met punt 8° worden gesubsidieerde jeugdwerkorganisaties verplicht om een aanspreekpunt integriteit (API) te organiseren. De Vlaamse Regering legt de concrete invulling van het takenpakket van een API vast, alsook de wijze waarop de vereniging de goede werking van een API kan aantonen.

Artikel 8

Dit artikel legt de inwerkingtreding van de artikelen over de sportsector vast op 1 januari 2021, de datum waarop de nieuwe beleidscyclus van sportfederaties in werking treedt.

Artikel 9

Dit artikel legt de inwerkingtreding van de artikelen over de jeugdwerksector vast op 1 januari 2021 voor de verenigingen die worden gesubsidieerd voor praktijkontwikkeling (De Ambrassade), het kenniscentrum Kinderrechten, de ondersteuningsorganisatie voor lokale jeugddiensten (VVJ), het coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking (JINT) en de koepelorganisatie voor de rechten van het kind (Kinderrechtencoalitie Vlaanderen). Voor de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie, cultuureducatieve verenigingen en vernieuwende projecten treedt de nieuwe regelgeving in werking vanaf 1 januari 2022, de datum waarop de nieuwe beleidscyclus van jeugdwerkorganisaties in werking treedt.

Lionel BAJART
Peter WOUTERS
Joris POSCHET
Herman WYNANTS
Katrien SCHRYVERS
Miranda VAN EETVELDE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 aanspreekpunt integriteit (API): persoon of personen die het aanspreekpunt vormen voor gevallen van grensoverschrijdend gedrag waarbij de individuele fysieke, psychische en seksuele integriteit van personen wordt geschaad. Het aanspreekpunt integriteit is belast met de eerste opvang en doorverwijzing, en zorgt voor de coördinatie van interne procedures ter bevordering van de integriteit van personen. Het aanspreekpunt integriteit is belast met de preventie en ondersteuning, en moet vormen van grensoverschrijdend gedrag tegengaan;”.

Art. 3. In artikel 2 van hetzelfde decreet wordt een punt 5°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“5°/1 integriteitsbeleid: een beleid met maatregelen die elke sportfederatie in acht moet nemen met het oog op de bewaring en de bevordering van de individuele fysieke, psychische en seksuele integriteit van personen;”.

Art. 4. In artikel 11, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden een punt 3°/1 en 3°/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“3°/1 een integriteitsbeleid voeren. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het voeren van dat integriteitsbeleid;
3°/2 een aanspreekpunt integriteit organiseren. De Vlaamse Regering bepaalt wat het uitvoeren van de taken van het aanspreekpunt integriteit inhoudt en stelt de wijze vast waarop de sportfederatie de regelmaat daarvan kan aantonen;”.

Art. 5. In artikel 2 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1°/1 aanspreekpunt integriteit (API): persoon of personen die het aanspreekpunt vormen voor gevallen van grensoverschrijdend gedrag waarbij de individuele fysieke, psychische en seksuele integriteit van personen wordt geschaad. Het aanspreekpunt integriteit is belast met de eerste opvang en doorverwijzing, en zorgt voor de coördinatie van interne procedures ter bevordering van de integriteit van personen. Het aanspreekpunt integriteit is belast met de preventie en ondersteuning, en moet vormen van grensoverschrijdend gedrag tegengaan;”.

Art. 6. In artikel 2 van hetzelfde decreet wordt een punt 4°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/1 integriteitsbeleid: een beleid met maatregelen die elke sportfederatie in acht moet nemen met het oog op de bewaring en de bevordering van de individuele fysieke, psychische en seksuele integriteit van personen;”.

Art. 7. Aan artikel 17, §1, van hetzelfde decreet worden een punt 7° en 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “7° een integriteitsbeleid voeren. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het voeren van dat integriteitsbeleid;
- 8° een aanspreekpunt integriteit organiseren. De Vlaamse Regering bepaalt wat het uitvoeren van de taken van het aanspreekpunt integriteit inhoudt en stelt de wijze vast waarop de sportfederatie de regelmaat daarvan kan aantonen.”.

Art. 8. Artikel 2 tot en met 4 treden in werking op 1 januari 2021.

Art. 9. Artikel 5 tot en met 7 treden in werking op het ogenblik dat de nieuwe beleidsperiode begint. Voor de organisaties, vermeld in artikel 8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, is dat op 1 januari 2021; voor de organisaties, vermeld in artikel 9 tot en met 11 van hetzelfde decreet, is dat op 1 januari 2022.

Lionel BAJART
Peter WOUTERS
Joris POSCHET
Herman WYNANTS
Katrien SCHRYVERS
Miranda VAN EETVELDE